

Goede Herderkerk Doetinchem 14 april 2017 19.30 uur (Goede Vrijdag)

mededelingen

stil gebed

votum en groet

Gezang 324

Wij zoeken in uw huis uw aangezicht, o Here.
Naar vrede smachten wij, naar stille innigheid.
Laat ons van Jezus zelf, die op de berg klom, leren
alleen te zijn met U die geest en waarheid zijt.

Maar Jezus weend' en bad, alleen, omdat de mensen
als schapen dwalen waar geen herder 't oog op richt.
Verlos ons in zijn naam van onze ijdele wensen.
Voor ons gesloten hart blijft ook de hemel dicht.

Heer, wij gedenken U; laat ons dan nooit vergeten
de mensheid zonder God, de mensheid zonder brood.
Het bloed van Abel roept nog steeds tot ons geweten.
Wie 't zingend overstemt is Kaïns deelgenoot.

De Heiland op de berg, alleen met God zijn Vader,
vernam de stem van 't leed die van de aarde schreit.
Heer Jezus, maak uw kerk tot hoorder en tot dader,
opdat de wereld weet van uw barmhartigheid.

gebed

Marcus 14 : 32-42

³²Ze kwamen bij een olijfgaard die Getsemane heette, en hij zei tegen zijn leerlingen: 'Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.'³³Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij voelde zich onrustig en angstig worden ³⁴en zei tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.'³⁵Hij liep nog een stukje verder, liet zich toen op de grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. ³⁶Hij zei: 'Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt.'³⁷Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken?' ³⁸Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen;

de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.’³⁹Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. ⁴⁰Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze wisten niet wat ze hem moesten antwoorden. ⁴¹Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei hij tegen hen: ‘Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het is zover: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de zondaars. ⁴²Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me uitlevert, is al vlakbij.’

’t Is middernacht (koor)

’t Is middernacht, en in de hof
buigt Jezus doodsbedroefd in ’t stof.
Hij worstelt in zijn angst en pijn
omdat de dood zo diep zal zijn.

’t Is middernacht, maar hoe hij lijdt,
zijn vrienden slapen bij die strijd.
De Heer is eenzaam en alleen.
Hij krimpt van zielsverdriet ineen.

’t Is middernacht, maar Jezus waakt,
en smeekt, door doodsangst aangeraakt:
’Neem deze lijdensbeker weg!
Maar, God, ik doe wat u mij zegt.’

’t Is middernacht, de Man van smart
legt zelf het kruis nu op zijn hart.
Hij zal het stervend Paaslam zijn,
gebroken brood, vergoten wijn.

Marcus 14 : 43-51

⁴³Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. ⁴⁴Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. Hij had gezegd: ‘Degene die ik kus, die is het. Neem hem gevangen en voer hem weg onder strenge bewaking.’ ⁴⁵Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: ‘Rabbi!’ en kuste hem. ⁴⁶Ze grepen hem vast en namen hem gevangen. ⁴⁷Een van de omstanders trok een zwaard, ging de dienaar van de hogepriester te lijf en sloeg hem een oor af. ⁴⁸Jezus zei tegen hen: ‘U bent er met zwaarden en

knuppels op uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! ⁴⁹Dagelijks was ik bij jullie in de tempel om onderricht te geven, en toen hebben jullie me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.' ⁵⁰Toen lieten allen hem in de steek en vluchtten weg. ⁵¹Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg.

Gezang 181 : 4

Hoe vreemd, dat voor de schapen zijner weide
de herder zelf ter slachtbank zich liet leiden,
de heer zich voor de schulden zijner knechten
aan 't kruis liet hechten.

Marcus 14 : 53-65

⁵³Jezus werd meegevoerd naar het huis van de hogepriester om te worden voorgeleid, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen. ⁵⁴Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur.

⁵⁵De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden iemand een getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood konden veroordelen, maar dat lukte hun niet; ⁵⁶want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet eensluidend. ⁵⁷Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring: ⁵⁸'We hebben hem horen zeggen: "Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is."' ⁵⁹Maar ook op dit punt waren de getuigenverklaringen niet afdoende. ⁶⁰De hogepriester stond op en vroeg Jezus: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?' ⁶¹Maar hij bleef zwijgen en antwoordde niet. Toen vroeg de hogepriester hem: 'Bent u de messias, de Zoon van de Gezegende?' ⁶²Jezus zei: 'Dat ben ik, en u zult de Mensenzoon aan de rechterhand van de Machtige zien zitten en hem zien komen op de wolken van de hemel.' ⁶³De hogepriester scheurde zijn kleren en zei: 'Waarvoor hebben we nog getuigen nodig?' ⁶⁴U hebt de godslastering gehoord; wat is uw oordeel?' Allen oordeelden dat hij schuldig was en de doodstraf verdiende. ⁶⁵Toen begonnen sommigen hem te bespuwen; ze blinddoekten hem en sloegen hem in het gezicht en

zeiden tegen hem: ‘Profeteer nu maar!’, en ook de dienaren onthaalden hem op vuistslagen.

Gezang 181 : 1

Noem de overtreding mij, die Gij begaan hebt,
het kwaad, gekruiste Heer, dat Gij gedaan hebt,
waaraan uw volk U schuldig heeft bevonden,
noem mij uw zonden.

Marcus 14 : 66-72

⁶⁶Terwijl Petrus beneden op de binnenplaats was, kwam een van de dienstmeisjes van de hogepriester voorbij. ⁶⁷Toen ze Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem aan en zei: ‘Jij was ook bij die Jezus van Nazaret!’ ⁶⁸Maar hij ontkende dat en zei: ‘Ik weet niet waar je het over hebt, ik begrijp echt niet wat je bedoelt.’ Hij ging naar buiten, naar het voorportaal, en er kraaide een haan. ⁶⁹Toen het meisje hem daar weer zag, zei ze opnieuw, nu tegen de omstanders: ‘Hij is een van hen!’ ⁷⁰Maar hij ontkende het weer. En al gauw zeiden ook de omstanders tegen Petrus: ‘Je bent wel degelijk een van hen, jij komt immers ook uit Galilea.’ ⁷¹Maar hij begon te vloeken en zwoer: ‘Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!’ ⁷²En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: ‘Voordat een haan tweemaal heeft gekraaid, zul je mij driemaal verloochenen.’ En toen hem dat te binnen schoot, begon hij te huilen.

Gezang 395 : 1, 2 en 4

O Heer, verberg U niet voor mij,
wanneer ik mij verberg voor U.
Gij weet het, ik ben bang voor U,
ontwijk U en verlang naar U.
O ga niet aan mijn hart voorbij.

En wees niet toornig over mij,
wanneer ik U geen liefde bied.
Ik noem U, maar ik ken U niet,
ik buig mij, maar ik ben het niet
en mijn gebed is tegen mij.

Heer, roep mij als uw dwalend schaap,
dat U niet zoekt en U niet vindt.
Geef mij, als een die Gij bemint,
geef, dat ik als uw eigen kind
uw stem mag horen in mijn slaap.

Marcus 15 : 1-21

¹s Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Na Jezus geboeid te hebben, brachten ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus. ²Pilatus vroeg hem: 'Bent u de koning van de Joden?' Hij antwoordde: 'U zegt het.' ³De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen hem in. ⁴Pilatus vroeg hem toen: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch waar ze u allemaal van beschuldigen?' ⁵Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus. ⁶Pilatus had de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten op verzoek van het volk. ⁷Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord. ⁸Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was. ⁹Pilatus vroeg hun: 'Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' ¹⁰Want hij begreep wel dat de hogepriesters hem uit afgunst hadden uitgeleverd. ¹¹Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten. ¹²Toen zei Pilatus tegen hen: 'Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?' ¹³En ze begonnen weer te schreeuwen. 'Kruisig hem!' riepen ze. ¹⁴Pilatus vroeg: 'Wat heeft hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden nog harder: 'Kruisig hem!' ¹⁵Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

¹⁶De soldaten leidden hem weg, het paleis (dat wil zeggen het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen. ¹⁷Ze trokken hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doorntakken en zetten hem die op. ¹⁸Daarna brachten ze hem hulde met de woorden: 'Gegroet, koning van de Joden!' ¹⁹Ze sloegen hem met een rietstok tegen het hoofd en bespuwden hem, en bogen onderdanig voor hem. ²⁰Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem het purperen gewaad uit en deden hem zijn kleren weer aan.

Toen brachten ze hem naar buiten om hem te kruisigen. ²¹Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen.

Gezang 181 : 2

Gij wordt gezeseld en gekroond met doornen,
geminacht als de minste der verloornen,
en als een booswicht, die zijn straf moet dragen,
aan 't kruis geslagen.

Marcus 15 : 22-32

²²Ze brachten hem naar Golgota, wat in onze taal 'schedelplaats' betekent. ²³Ze wilden hem met mirre vermengde wijn geven, maar hij nam die niet aan. ²⁴Ze kruisigden hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen. ²⁵Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden. ²⁶Het opschrift met de aanklacht tegen hem luidde: 'De koning van de Joden'. ²⁷Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, ²⁸de een rechts van hem, de ander links. ²⁹De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem: 'Ach, kijk nu toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, ³⁰red jezelf toch door van het kruis af te komen.' ³¹Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: 'Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet; ³²laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!' Ook de twee andere gekruisigden beschimpten hem.

Gezang 181 : 3

Zeg mij, waarom men U aldus gehoond heeft,
U dus, mijn vorst, gescepterd en gekroond heeft!
Om voor mijn schuld verzoening te verwerven,
moest Gij dus sterven?

Marcus 15 : 33-39

³³Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. ³⁴Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eloï, Eloï, lema sabachtani?', wat in onze taal betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?' ³⁵Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hoor, hij roept Elia!' ³⁶Iemand ging snel een spons halen, doordrenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en

probeerde hem te laten drinken, terwijl hij ze : ‘Laten we eens kijken of Elia komt om hem eraf te halen.’³⁷ Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit.³⁸ En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën.³⁹ Toen de centurio, die recht tegenover hem stond, hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: ‘Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.’

Gezang 181 : 5

O wonderbare liefde, die ons denken
te boven gaat, wat kan mijn liefd’ U schenken,
wat ooit bereiken de arbeid mijner dagen,
dat U behage?

Marcus 15 : 40-47

⁴⁰Van een afstand keken ook enkele vrouwen toe, onder wie Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salome. ⁴¹Toen hij in Galilea verbleef, waren deze vrouwen hem gevolgd en hadden ze voor hem gezorgd, net als vele andere vrouwen die met hem waren meegereisd naar Jeruzalem.

⁴²Toen de avond al gevallen was (het was de ‘voorbereidingsdag’, dat wil zeggen de dag voor de sabbat), ⁴³kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. ⁴⁴Het bevreemde Pilatus dat hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, ⁴⁵en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef. ⁴⁶Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde hem in het linnen. Daarna legde hij hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang.

⁴⁷Maria uit Magdala en Maria de moeder van Joses keken toe in welk graf hij werd gelegd.

Gezang 181 : 6

O liefde, voor dit offer van uw leven,
wat kan ik, dan mijzelf ten offer geven,
opdat ik nooit, hetzij ik leev’ of sterve,
uw liefde derve!

verkondiging

Opwekking 509 : 1 en 2

Zo lief had God de Vader ons,
dat Hij zijn eigen Zoon zond
tot heil van ons gebroken hart,
omdat Hij ons zo kostbaar vond.
Hoe diep en schrijnend was Gods pijn
toen Hij zijn Zoon zo lijden zag;
toch is het Jezus' bloed dat ons
weer dicht in zijn nabijheid bracht.

O, zie de mens daar aan het kruis,
met al mijn schuld beladen;
beschaamd hoor ik mijn eigen stem
Hem loochenen en smaden.
Het was mijn zonde die Hij droeg,
totdat Hij riep: 'Het is volbracht!';
zijn laatste adem bracht mij hoop,
zijn sterven werd mijn levenskracht.

dankgebed

collecte

Opwekking 509 : 3

Ik roem niet meer in eigen kracht,
in gaven, in wat wijsheid is;
ik roem alleen nog in de Heer,
zijn dood en zijn verrijzenis.
Hoe zou ik delen in zijn loon,
de zege die Hij heeft behaald?
Maar dit weet ik met heel mijn hart:
zijn offer heeft mijn schuld betaald.

zegen